

Pokyny pro vyhodnocení fytoocenologického snímku.

Pro vyhodnocení fytoocenologického snímku použijeme bodového hodnocení nároků rostlin dle hodnot uvedených v tabulce v publikaci významného švýcarského biologa a krajinného ekologa Ellenberga. Slouží pro vyhodnocení vlastností stanoviště na základě tzv. bioindikace, tj. pomocí nároků rostlin na jednotlivé složky prostředí. To je velmi užitečné např. v lesnické praxi, kdy to slouží pro rozhodování o tom, jaké stromy kde sázet (lidově řečeno), ale také pro zjednodušený ekologický průzkum území – je to rychlé a levné. Jdete krajinou (většinou to dobře funguje jen v lesích a přírodě blízkých biotopech typu stepí, mokřadů a skal) a podle výskytu typických rostlin (a jejich vitality) víte, zda je zde půda spíše kyselá nebo neutrální, kolik je zde asi živin, jak je zde půda přibližně vlhká, jak je zde asi chladno nebo teplo atd. Samozřejmě se podle toho určují také vegetační stupně. Ale to už je složitější, to si necháme pro fyzické geografie na později.

Do učebních materiálů jsem vám vložil Ellenbergovu tabulku. Vyhodnotíme ty parametry, které uvádím dále. A pro všechny zaznamenané druhy si vyhledáte příslušné hodnoty. Pouze u světla vynecháme druhy stromového patra, protože ty nám teprve dělají ty světelné poměry zaznamatelné dole. Pro některé druhy, zvláště pro stromy, ty charakteristiky někdy uvedeny nejsou, protože se nedaly stanovit, pak je v daném místě udělán křížek. Tedy druhy, pro něž daná charakteristika uvedena není, nevyhodnocujeme, ale uvedeme jen jejich počet ve vysvětlujícím textu k vyhodnocení.

Názvy druhů jsou v Ellenbergových tabulkách bohužel jen latinsky. Ale těch druhů nemáte mnoho, tak ty latinské názvy k vašim českým lze vyhledat na internetu nebo v každém klíči – navíc si můžete tuto práci rozdělit.

A teď, co znamenají jednotlivé sloupce (kterých si budeme všímat) v tabulce:

G: vztah druhu ke světlu. 1 značí druhy extrémně stínomilné, 9 extrémně světlomilné.

I: vztah druhu k teplotě. 1 značí druhy velmi nenáročné, v podstatě alpské a u nás pravděpodobně vůbec nejsou. 9 značí druhy nejnáročnější a ty u nás také nejsou, jde o druhy jižní Evropy.

K: Vztah ke kontinentalitě klimatu. 1 jsou klasifikovány druhy extrémně oceánické (u nás nejsou) a 9 v rámci střední Evropy extrémně kontinentální (myslím, že tam žádný náš druh také nespadá).

M: Vztah rostlin k vlhkosti půdy. 1 jsou druhy extrémně suchomilné, 9 bažinné, 10, 11 a 12 nás nezajímají. Protože to jsou druhy vodní, dělené podle hloubky, ve které koření.

Q: Náročnost druhu na živiny. 1 – druh snáší minimální množství přístupných živin, 9 – druh je na živiny max. náročný (hl. na dusík).

S: Vztah druhu k obsahu solí v půdě. 0 – nesnáší sůl vůbec, 9 – silně slanomilný druh (u nás nejsou).

Pro každý faktor zpracujte sloupcový, nebo lépe koláčový graf, kde jednotlivé výseče budou značit počet výskytu druhů s daným bodovým hodnocením. Např. pro teplotu budou v koláčovém grafu dva druhy mírně teplomilné hodnocené 3, pět druhů hodnocených jako nechlademilné hodnocené 4, čtyři druhy hodnocené číslem 5, atd. V koláčovém grafu pak bude velikostí výseče vyjádřen počet druhů a v každé výseči uvedete číslo udávající počet bodů. Řadte je v koláčovém grafu za sebou podle vzrůstajících hodnot.

Na závěr provedete slovní vyhodnocení vlastností stanoviště podle této tzv. bioindikace a srovnáte s tím, jak to na vás působilo v terénu.

Zdůrazňuji, že každý ty grafy zpracuje sám a sám si je také vyhodnotí.

Tak ať se vám to dobře podaří !

M. Culek